

ურბანული ჰაერის ხარისხის გავლენა ჩვეულებრივი სუროს (*Hedera helix* L.)
ფოთლის ზოგიერთ ფუნქციურ ნიშანზე

ნინო კოსიაშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებისა და მედიცინის ფაკულტეტზე
ბუნებათსარგებლობის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების
შესაბამისად

სიცოცხლის შემსწავლელი მეცნიერებები: ბუნებათსარგებლობა (MSC)

ხელმძღვანელი: ქეთევან ბაცაცაშვილი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2019

სარჩევი

აბსტრაქტი.....	iii
აბრევიატურის ჩამონათვალი:	iv
საკვლევი საკითხი/პრობლემა.....	1
კვლევის მიზანი.....	2
საკვლევი კითხვა/კითხვები (ჰიპოთეზა)	2
ლიტერატურის მიმოხილვა.....	2
კვლევის ობიექტი.....	8
მეთოდოლოგია.....	9
საკვლევი არე:.....	9
ნიმუშის შეგროვება:	11
ბაგეტა სიმჭიდროვე.....	14
ფოთლის pH მაჩვენებელი.....	14
შედეგები.....	15
pH მაჩვენებელი.....	18
კლასიფიკაცია I.....	19
კლასიფიკაცია II	20
კლასიფიკაცია III.....	21
ბაგეტა სიმჭიდროვე.....	22
კლასიფიკაცია I.....	23
კლასიფიკაცია II	23
კლასიფიკაცია III.....	24
შედეგების განხილვა	25
pH მაჩვენებელი	25
ბაგეტა სიმჭიდროვე.....	28
ბიბლიოგრაფია.....	35

აბსტრაქტი

წინამდებარე კვლევა ემსახურება ურბანული ჰაბიტატის ხარისხის შეფასებას ჩვეულებრივი სუროს ფოთლის (*Hedera helix L.*) ბაგეთა სიმჭიდროვისა და pH მაჩვენებლის მიხედვით. ფოთლის აღნიშნული მახასიათებლების გაზომვა განხორციელდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, 126 ლოკაციაზე. ლოკაციები შეირჩა რამდენიმე მახასიათებლის გათვალისწინებით, კერძოდ: მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის ზონების, გზების ტიპების, ტრანსპორტის მოძრაობის ტიპების მიხედვით. კვლევის შედეგებით ბაგეთა სიმჭიდროვე სარწმუნოდ იზრდებოდა მეტად ურბანიზირებულ ზონებში (საზოგადოებრივ საქმიანი, საცხოვრებელი ზონები) რეკრეაციულ ზონასთან (საქართველოს ეროვნული ბოტანიკური ბაღი) შედარებით. ეს მაჩვენებელი ასევე უფრო მაღალი იყო ნებისმიერი ტიპის გზისთვის იმ ადგილთან შედარებით, სადაც გზა არ გადიოდა. გარდა ამისა ტრანსპორტის წყვეტილი და უწყვეტი ტიპის გზებთან აღებული ნიმუშების მონაცემები გაცილებით მაღალი იყო, ვიდრე იქ სადაც სატრანსპორტო მოძრაობა არ არსებობდა.

Abstract

This study focuses on habitat quality evaluation by studying common ivy (*Hedera helix L.*) according to stomatal density and pH value. Measurements of the noted leaf characteristics were carried out in Tbilisi municipality. Samples were taken from 126 locations. Locations were selected by several parameters, namely: Land use classes, types of road and traffic movement. The results of the study show, that stomatal density was reliably increased in more urbanized areas, in comparison with recreational zone (National Botanical Garden of Georgia). The result was also higher with any type of road compared to the locations where no road was present. Also the samples taken from intermittent and uninterrupted types of traffic were significantly higher, than where there was no transport movement.